

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Fragilitats de l'economia andorrana

El desequilibri entre ingressos i despeses és molt gran

L'Informe Econòmic que la Cambra de Comerç va presentar el mes passat podria portar-nos a una visió optimista i fer creure en la solidesa de la nostra economia.

Els nostres indicadors macroeconòmics no deixen pas en evidència febleses importants. El producte interior brut ha crescut el 2021, ens diuen, un 8,9% en termes reals. Tanmateix al tancament del 2021 el PIB real era encara en un 3,2% inferior al que hi havia el 2019, abans de la pandèmia.

Afirma l'Informe de la Cambra que "les dades del PIB del primer i segon trimestre del 2022 mostren una molt bona evolució de l'economia, amb un creixement interanual de dos dígits, superior al dels països veïns i al de la mitjana europea."

La Cambra també assenyalava que el nombre d'assalariats ha augmentat prop del 15% el juny d'enguany.

Si ens aturéssim aquí, podríem arribar a la conclusió que Andorra no té un dèficit de creixement equilibrat, no té cap problema amb el deute públic i té unes empreses sòlides.

Dissortadament no és ben bé així perquè l'economia andorrana pateix tres greus fragilitats.

La primera és la del desequilibri entre els sectors productius que porta a una forta dependència, en els ingressos públics, dels impostos especials que graven el tabac i els carburants. Ja hem vist, la setmana passada que el Govern puja les taxes del tabac un 6% perquè li calen més ingressos.

I això ens porta a la segona fragilitat, la de les finances públiques. La política dels darrers tretze anys ha consistit a augmentar els dèficits públics.

Andorra es troba en una situació paradoxal. El desequilibri entre les nostres despeses i els nostres ingressos no ha estat mai tan important.

Tanmateix es reclamen més serveis públics i mesures en favor del poder adquisitiu, sense que s'assenyali el nivell d'esforç que caldria fer per satisfer-ho.

Després de dos anys amb ajuts, l'economia està contaminada amb Covid persistent

Andorra ha sabut –el país sencer, no solament el Govern– superar les conseqüències econòmiques inicials de la pandèmia amb una força de resistència gairebé inesperada.

Les solucions a curt termini han permès esmorteir el xoc i mirar endavant. Però ara, que sembla que ens n'estem sortint, un mal més imprevisible ens amenaça.

Igual que hi ha alguns malalts de la Covid que mantenen símptomes mesos després d'haver estat infectats, l'economia andorrana, després d'haver estat ajudada amb mesures excepcionals durant dos anys, està contaminada pel que s'anomena Covid persistent, en aquest cas pressupostari.

L'economia andorrana sembla que només està conduïda, des de l'edifici administratiu del Govern, sota el prisma de noves despeses.

Algunes són necessàries i potser fins i tot haurien de ser ampliades. Però és urgent de trobar la direcció de les prioritats, identificant clarament els àmbits en els quals es pot estalviar.

El país necessita que es retrobi un pragmatisme que s'adreci a una estabilització de les despeses. Aquesta orientació ja ajudaria a alleugerir la tensió de l'equilibri de les finances públiques sense posar en qüestió les prioritats de l'Estat.

La tercera fragilitat se situa en el mercat laboral. Encara que el nombre de llocs de treball ocupats hagi augmentat és una evidència que la característica principal és l'enorme dificultat per trobar personal qualificat que afecta amb major o menor intensitat tots els sectors d'activitat. Aquestes dificultats fan veure la inadequació de les formacions professionals a les necessitats de les empreses. I les dificultats augmenten més encara per la inexistència d'un parc de vivenda de lloguer a preu regulat o raonable en relació amb el nivell dels salaris que es paguen a Andorra.

Tot plegat porta a una pèrdua de competitivitat de les empreses que, amb l'envelliment demogràfic, fa que el creixement potencial sigui molt feble, la qual cosa agreuja el problema de la sostenibilitat del deute públic i ens pot portar a un empobriment general de la població.